

اختيار

۱۲۹۲

مطبعه و اداره خانه درون والده دروازه
مخصوصه است

مکتوبی که برای درج کازت با اداره داده
شده و طبع نشود بصاحبش رد نموده شد
مکتوبی که اجرت پست آن داده نشده
است از جانب اداره قبول نخواهد شد

میت سالیانه شش مجیدیه سفید
شش ۶۰ چهار مجیدیه سفید
یک نسخه ۴۰ پاره رایج است
اجرت پست سالیانه در دانه سه و برای
خارج شش مجیدیه سفید افزوده خواهد شد
غیر از روزهای جمعه و یکشنبه همه روزه
طبع و نشر خواهد شد

این کازت از اموال کونان و از سیاست و پرتیک و از تجارت و علم و ادب و دیگر منافع عمومی سخن خواهد گفت هر کس که مواد مفیده و عامه بجا قبول و طبع خواهد شد
از اهلانی که در ضمن اموال نوشته شود به سطره خودش و از اعلانات عادی به سطره خودش اخذ خواهد شد

بر آوردن حاجات برادران

در نسخه دیروزی شرحی از بدایت و امید کفشد
شد و پوشیده نیست که از همین مطلب سرشته
کار را می توان بدست آورد و معلوم می توان
کرد که بسیاری از کلیات امور با اینکه بسیار عمده
و لازم الاعتناء است متروک الحال مانده و کمال غفلت را
از آنها داریم و به علت همین غفلت است که هم
خودمان از مطلب دوریم و هم برادران وطن و ملت
روزگار خود را به پریشانی می گذرانند

افتخار انسان بچه چیز تواند شد ؟ بفضل
انسانیه و علم و ادب و هنر و کسب و صنعت و در بالاتر
از همه اینها به بر آوردن حاجات برادران
این حاجات برادران چیست که اینهمه تأکید
در این باب کرده و در کتب اخلاق و احادیث و آیات
از برای آن آورده و بر تئای اعمالش مقدم شده اند ؟
و فطرت انسانیه و طبیعت مستقیمه نیز خود حاکم
بر این است که انسان باید تمامی همت خود را بپاری
برادران مصرف بدارد در اینجا از لفظ برادران
نباید مشتبه شده بگوئیم آنان تنها همراهان رحیمی که
بترکی (قرینداش) گفته شده است یا هم
مذهبمان او هم ملتان ما هستند که این بحث
نه چنان است که علمه ناس آرا تحقیق کرده اند
و کارهای جهان را بشخصیات مربوط داشته از حقیقت
مطلب دوری جستند

سخن در بر آوردن حاجات اخوان بود . اینجا
باید تعقل کرد و معنی برادر را قدری تعمیم داد
پایانی جنس و آنانی که با ما در آفرینش جهت اشتراک
دارند و از یک آب و یکی زاییده و از یک اصل
منشعب و متفرع گردیده اند

اگرچه اینگونه مباحث را عرضاً و عمقاً در اوراق اخبار
آوردن نامقدور است ولی چون سخن بدینجا
کشید بجای از این مطلب را شرح دادن مقدمه
پیان مقصود تواند بود . جای تأمل در تصدیق
این سخن نیست که بسیاری از خیالات و اوام
در همین یک نقطه بفلط افتاده اند و بدین جهت
شبهه های خلط کاری در میان ما شایع گردیده
است

و در بعضی تعبیقات بر زبان بجای لفظ برادران یا
بانتظام آن عبارت موثقی هم هست . شاکر
مدرسه که بجز از مدلول ظاهر لغت چیزی نمی داند
و از حقوق معنویه و از جهات روابط و اتصالات
مصنوعات آفریننده مهر بان خبری ندارد . بخیال
خود این لغت را ترجمه کرده و یک معنی شرعی برای
آن قرار میدهد . حال آنکه این معنی در خارج
از مقصود حقیقی است و شخص متعصب جاهل که
از معانی و ارواح معانی آگاهی ندارد و همینکه لفظ
برادر را می بیند می شنود بخیالش می رسد که این خلعت را
تنها برای قد و بالای او و امثال او دوخته اند
و حکم زده داودی در حق قامت او ولی بطور دیگر
جاری است و همینانکه زده داؤد بالای
هر کسی راست می آید اینجا بعکس شده قد و بالای او
برای هر کس خلعت موافق می آید بلند و کوتاه
هر چه پوشیم قامت رعنا ما را رسا است و آنچه
دیگران پوشند نارسا خواهد بود

حال بخیالات ناقصه غیر از خودمان را نباید برادر
بگوئیم بسیار خوب ولی فروع مطلب را متصفانه
در میان خود باید محاکمه بکنیم

هرگاه یک برادری از ما بخواد دزدی بکند و در اجرای
آن مقصود نیازمند بمعاضدت ما باشد و دوری
نیاز را با آورده باری نخواهد . آیا جائز است که
بخطای برادری با او حاجت او را روا کرده و خود ما را
بدین وسیله مأجور و مثاب دانسته و برخود بالیم
و افتخار کنیم ؟

هرگاه بخواد کسی را زور بکند و یا بیچاره را بسا
حساب کونک بزند و ما را به همراهی خود بخواد آیا
برادری حکم می کند که شریک زور او باطل و ستم
او بشویم ؟ بقینا هیچ عاقلی تصدیق نمی کند که
همچنان حاجتی باید بر آورده بشود

آدمی بپایان اگر مؤمن یا مسلمانی عمل خود را
بخیلاف کاری بگذارد . یا آنکه در بعضی مواد
بخواد در خارج از صفت ایمان و اسلام خود بکار
ناشایستی اقدام کند . و برای پیشرفت آن کار
ناصواب همراهی از ما بخواد . آیا صواب خواهد
بود که او را اعانت کرده باشیم ؟

هرگاه مغیر مسلمی بخواد در راه خدا احسانی کند
در روی نهری فی المثل پلی بسازد که بتدکان خدا را راه
مرور و عبور آسان گردد . و محتاج برفاقت و شراکت
ما بشود . آیا باید بگوئیم تو برادر ما و مؤمن نیستی
غلط می کنی ما را بشراکت و انبازی با خود طلب
می کنی ؟ هرگاه دفتر اعانتی برای قحطزده و فلاکت
افتاده بدستگیری نامسلمی باز شود باید پول ندهیم که
تو برادر ما نیستی ؟

و هرگاه نامسلمی برای تیار بکاران فقرای اینای جنس
مأمورین خانه بسازد و در ساختن آن محتاج بسیاری
ما باشد باید خود را از برای او باز داریم که تو مسلم
نیستی ؟

پس اگر تأمل کنیم خواهیم دانست که مدار کار
در این موارد محکم خرد و شرع اشخاص و شخصیات
نیست و کر محدود آن کم و مسافت آن بسیار
کوتاه خواهد بود . حال آنکه میدان احکام مقدسه
در این موارد بقدر بزرگی جهان آفرینش وسعت
و مسافت دارد

اگر درست به بینیم خواهیم دانست که بر آوردن
حاجات را در برادری الفاظ و اشخاص ماری اعتبار
نیست . بل اعال حسنه و آثار نیک و صفات
مدوحه و آنچه خیر و حق توان گفت برادران
ما هستند یعنی برادران انسانیتی ما هستند . و بالعکس
کردارهای ناشایست و اعمال سیئه و آنچه را شر و باطل
تلم توان نهاد . از آنها باید دوری جست و بوجهی
روی موافقت و همراهی با آنها ننماییم . و اگر
کمی برای اجرای آنها باری و همراهی ما را حاجتند
بشود جواب رد و تبرا با بدهیم

والحاصل آنچه اکنون را از این جمله لازم است
در دست داشته باشیم اینست . که برای اجرای
کارهای نیک و حفظ حقوق و رعایت شرائط نیکو
کاری بطور مطلق ما مور هیم هم دیگر را معاونت
کنیم و همراهی نماییم . و حاجت برادران خود را که
اسم فاعل آن فعل نیک هستند بجا آوریم . و بدان
افتخار کنیم . بعلم اینکه تکلیف خود را بعمل
آورده و وظیفه انسانیت را بحری نموده ایم . و از همه
بالا تر امثال او امر مقدسه دین مبین خود را

کرده خویش را در دو جهان امید وار به نجات
و سعادت دائمی داشته ایم

(خبرهای تلگرافی)

اتریش - بجزایر

وین ۸ آوریل

سندت روم ابلی ۱۹ فلورین ۰۰ ساتیم
لیرای عثمانی ۱۰ ۴ ۶۵
لیرای فرانسه ۰۹ ۴ ۳۵

بجهت ورشکست شدن مسبو (زبیل) صراف فینان
اسهام در بورسہ تنزل کرد

اگرچه بعضی از اسلاوادر تحریک فساد خود
داری ندارند ولی اهل پولیتیک ظاهر جمع هستند که
صربستان آرام و آسوده خواهند نشست

(فرانسه)

پاریس ۸ آوریل

سندت روم ابلی ۴۴ فرانک ۰۰
اسهام عومیه ۱۴ غروش ۰۰ ساتیم
فینان اسهام در قرار سابق است

چنان اورد (در) وزیر خارجه انگلیس ولورد
(لای اونس) سفیر کبر انگلیس مقیم پاریس
و دولک (دوکاز) وزیر خارجه فرانسه در باب مالیات
حصص مذاکره کرده اند

انتخاب چند نفر از هوا خواهان قرالیت از جانب
شورای ملت قبول و تصدیق نشد

(انگلیس)

لندن ۸ آوریل

نظامنامه که در خصوص لقب علیا حضرت ملکه
انگلستان نوشته شده است از جانب شورای
لوردها قبول و تصدیق کرده شد

اسهام عومیه ۱۵ غروش ۰۰ ساتیم
اسهام مصریه ۵۳ ۵ ۳۵

(بورداو)

(فرانسه)

پاریس ۹ آوریل

جناب لورد دری وزیر خارجه انکاس بوزارتخانه خارجه فرانسه آمده و بجانب دولت دوکاز چند ساعت ملاقات کردند .

یونانستان

آتن ۹ آوریل

رسم تفصیل ولادت دختر فرال امروز اجرا شد نام او را (ماریه) مریخ گذاشته اند نام او را جناب تواب دولت الکس و لیهود دولت روسیه گذاشتند .

فرانسه

پاریس ۸ آوریل

(مساله ده باری) نام کازت پاریس می نویسد .

تکلیف دولت انکاس با در خصوص یکی کردن دیون مختلفه مصر جناب مستطاب خدیوی قبول کردند که بقرار صدی هفت شود و قریه بوده و در مدت پنجاه سال تمامی دیون داده شود . کازت مذکور صاحبان سهام فرانسه را نیز دعوت می کند باینکه این ترتیب را قبول نمایند .

انکاس

لندن ۸ آوریل

بشار آنکه مجلس لوردها نظامنامه لقب علیاحضرت ملکه را تصدیق نمود مذاکرات را بیست و هفت روزه تعطیل کردند .

(مصر)

قاهره ۸ آوریل

امرنامه جناب خدیوی بیان می کنند که کوپنهای دومه آوریل و ماه مه سه ماهه بعداً کرده خواهند شد تا آنکه مذاکراتی که در خصوص اصلاح مایه مصر باید بشود تا آن وقت نتیجه داده باشد . مایه مصر بجهت این تأخیر از قرار صدی هفت کوپنهارا سود خواهد داد .

اتریش - مجارستان

وین ۸ آوریل

پولیتشه کورسبوننج می نویسد .

از اجیف که در باب نتیجه نیافتن مذاکرات برقراری آسایش بیان آمده است بی اصل و اساس است و امید داریم بزودی بطوریکه آرزوی عمومی است حسن نتیجه از این مذاکرات حاصل گردد .

(یونانستان)

آتن ۹ آوریل

علیحضرت فرال یونانستان و قریه در ماه آوریل باور وپ عزیمت خواهند نمود .

(روترها)

(اخبار داخله)

جریده حوادث می نویسد باینکه موعات توپ کروب هدیه که چند روز پیشتر از یسکیر و بکرا و صاف آرا توشه بودیم بقلعه سلطانیه فرستاده خواهد شد لکن از قرار خبرمقرون ببحث هنوز معین نیست که توپ مذکور در کجا گذاشته خواهد شد .

توپی که مسو کروب برسم هدیه بیای تحت دولت علیّه عثمانیه فرستاده و در توخانه عامه گذاشته شده است . وزن او را بافتنام بعض متفرعاتش نوشته بودیم . عرض و طول و سنگینی کلوله و مقدار باروت آن هم موافق اطلاعی که در ثانی حاصل گردیده است بقرار ذیل است .

طول این توپ ده زرع و هجده ویل است . و قطرش دوزع و پنج انگشت است . سنگینی کلوله های این توپ آنچه کلوله متعارف تبه دار است سیصد قیه و دو ویت و هفتاد و شش درهم وزن آن است . و کلوله قرص ریشته بی تبه سیصد و هفتاد قیه و نیم . و کلوله بی تبه فولادی سیصد و شصت و یک قیه و پنجاه و چهار درهم است که بستک تبریز دو ویت و ویت و چهارم و دو ویت و شصت مثقال و کسری است باروت این توپ بجهت کلوله های متعارف شصت و سه قیه و سیصد و هشتاد و چهار درهم و برای قسم دوم و سیم کلوله ها چهل و هفت قیه و چهل درهم میباشد که بمن تبریز تقریباً سی من هشت عباسی است .

طول این توپ ده زرع و هجده ویل است . و قطرش دوزع و پنج انگشت است .

کاغذی که در روز از را کوزه بارسیده است بطور خلاصه ترجمه می کنیم جاهانی را که می توانستیم خطری بزم سیاحت نمود . و چند روز است برا کوزه برکنه ام . این حوالی بسیار خراب شده و بعض دهن سوخته است در بسیاری از جاها که میگردم خرابه هارا مشاهده میکنم .

در دالماجا و قریه طاع بقدر پنجاه هزار کس از تبعیهای هرز کوب هستند . طائفه پوشاق که بسمت خروانستان و آن سمت شهر صوابه برده اند بمیدان چه قدر هستند . این ملتجیان در حال بسیار اسفناک هستند هر کس باتها نظر کند ممکن نیست دلش باحوال آنها نوزد کسانیکه در مقامهای خودشان مانده اند نیز حالشان بد است و جان ننداند که تنها عیویان گرفتار تکی و عصرت شده اند بل مسلمانان نیز در سختی هستند . بعلا آنکه اراضی و مزراع ایشان متروک الحال افتاده است .

در مومستار بجهت حصول نتیجه آسایش از جانب حکومت اهتمامات غیروانه بعمل آورده می شود . در خصوص برکنش ملتجیان بختهای خودشان اگر چه میتوانیم بشما خاطر جمعی بدهم لکن بعض شرایط اساسی را بیان آورده اند که آنهم بجهت استعانت مؤثرانه از دولت است . در این صورت ما بوری را که در هرز کوبین هستند لازم است چاره سریعی در حق این بیچارگان نمایند .

خزانة افلا باید مدت یکسال این رعیت را که از همه چیزی محروم مانده اند گذران بدهد و نکامدارد . این هم بول زی را لازم دارد . جناب علی باشا والی هرز کوبین را از جهت کارها تعریف می کند . مشارالیه مرد غیور و مصلحی است و کمال اهتمام را در خصوص برقراری آسایش می نماید .

عزیمت واصله افندی بختا ناظرهای خوب را بخشیده . چون عسور دیدند یک نفر عیسوی طرفی امنیت و اعتماد سلطنت سینه شده است خشنود شدند و مسلمانان خردمند هم از این فقره مأثر نشدند . مسلمان و عیسوی همه در حق موی اله حسن ظن را داشته و انتظار تیک از او دارند . موی اله پیشترها هم باین صفات آمده و تحصیل نام نیک نموده بود . اگر پولیتیک با اقدامات موی اله مداخله نکند آن وقت برقراری آسایش این صفحات تنها مربوط با احتیاجات نقدیه منحصراً خواهد بود .

با اعتقاد بعض اشخاص کارآشنا و معتمد برای آباد

صدار پناهی در ۲۷ مارت رومی رسیده است . در آن بین که اهل شورش در حوالی معدن در قریه لوزجه با عساکر ضبطیه جنگ می کردند . نجیب افندی بیکباشی با سدهسته از عساکر شاهانه در کمال سرعت و یابی رسید و هزار و پانصد نفر اهل شورش بقلعه آمال بندر شصت نفر متسولین خودشانرا در میدان گذاشته و شهزاد کردند . و از طرف ما چهار نفر کشته و چهار نفر مجروح گردیدند چون این خبر الان بکمترین رسیده مع الشکر عرض کردم .

کاغذی که در روز از را کوزه بارسیده است بطور خلاصه ترجمه می کنیم جاهانی را که می توانستیم خطری بزم سیاحت نمود . و چند روز است برا کوزه برکنه ام . این حوالی بسیار خراب شده و بعض دهن سوخته است در بسیاری از جاها که میگردم خرابه هارا مشاهده میکنم .

در دالماجا و قریه طاع بقدر پنجاه هزار کس از تبعیهای هرز کوب هستند . طائفه پوشاق که بسمت خروانستان و آن سمت شهر صوابه برده اند بمیدان چه قدر هستند . این ملتجیان در حال بسیار اسفناک هستند هر کس باتها نظر کند ممکن نیست دلش باحوال آنها نوزد کسانیکه در مقامهای خودشان مانده اند نیز حالشان بد است و جان ننداند که تنها عیویان گرفتار تکی و عصرت شده اند بل مسلمانان نیز در سختی هستند . بعلا آنکه اراضی و مزراع ایشان متروک الحال افتاده است .

در مومستار بجهت حصول نتیجه آسایش از جانب حکومت اهتمامات غیروانه بعمل آورده می شود . در خصوص برکنش ملتجیان بختهای خودشان اگر چه میتوانیم بشما خاطر جمعی بدهم لکن بعض شرایط اساسی را بیان آورده اند که آنهم بجهت استعانت مؤثرانه از دولت است . در این صورت ما بوری را که در هرز کوبین هستند لازم است چاره سریعی در حق این بیچارگان نمایند .

خزانة افلا باید مدت یکسال این رعیت را که از همه چیزی محروم مانده اند گذران بدهد و نکامدارد . این هم بول زی را لازم دارد . جناب علی باشا والی هرز کوبین را از جهت کارها تعریف می کند . مشارالیه مرد غیور و مصلحی است و کمال اهتمام را در خصوص برقراری آسایش می نماید .

عزیمت واصله افندی بختا ناظرهای خوب را بخشیده . چون عسور دیدند یک نفر عیسوی طرفی امنیت و اعتماد سلطنت سینه شده است خشنود شدند و مسلمانان خردمند هم از این فقره مأثر نشدند . مسلمان و عیسوی همه در حق موی اله حسن ظن را داشته و انتظار تیک از او دارند . موی اله پیشترها هم باین صفات آمده و تحصیل نام نیک نموده بود . اگر پولیتیک با اقدامات موی اله مداخله نکند آن وقت برقراری آسایش این صفحات تنها مربوط با احتیاجات نقدیه منحصراً خواهد بود .

با اعتقاد بعض اشخاص کارآشنا و معتمد برای آباد

کردن مملکت مهمالکن تقریباً یک میلیون لیرا باید خرج کرده شود .

(خبرهای تکرانی از کازت های وین)

واشینگتون ۱ آوریل

از خبرهایی که بمسیو (فیش) وزیر خارجه امریک رسیده است معلوم می شود که شورش مکسیک زیادتیر شده و بچند ایالت دیگر نیز سرایت کرده است .

راکوزه ۳ آوریل

واصه افندی امروز از راه متکو بیج بومستار روانه شده و بجنرال رودیج و جنرال یوانو بیج نیز با (اندریاس هوگر) نام واپور جنگی بسمت کاسل نوزعیت کردند .

پشته ۳ آوریل

اگر چه بعض سفرای بیابالی اظهار کرده است که عساکر دولتی را از حدود صربستان پس بکشد . لکن بااعالی این تکلیف را قبول نموده است . عساکر عثمانیه در حوالی شهر نیش زیادتیر جمع شده اند می گویند امارت صربستان بسمت حدود عساکر خواهد فرستاد .

یک بار از اسلحه تازه که از خارج سپارش و خریده شده بود وارد بلغراد گردیده است .

متکو بیج ۴ آوریل

جناب واصله افندی امروز از را کوزه بانجا رسیده و بعد از این که بمسیو لوکادرو (۱) سر کرده حدود چند ساعت ملاقات کرد و بجانب مومستار روانه گردید .

جناب دولت ماب علی باشا نیز فردا بانجا وارد خواهد شد . طول نخواهد کشید که امر آسایش برقرار خواهد گردید .

لندن ۳ آوریل

از راپورت مسیو کیو معلوم می شود . چون خدیویت جلیله مصر استقراضات را سود و تمامی زیاد میدهد و مالیات پیشکی گرفته می شود سالی دو میلیون و پانصد هزار لیرای انکاس بی جهت و بیوا میرود . اگر واردات و بداخل بمصر را قرار داده شده و اصلاح می کردند و برای دیون هم سود و نمانا بموجب انصاف قرار داده می شد حالت مالیاتی مصر بسیار خوب می بودی .

واشینگتون ۴ آوریل

اهل شورش مکسیک در زیر سرداری مسیو (دیاز) بوده اند شهر (موتاموروس) را ضبط کرده اند .

پشته ۴ آوریل

اهلی (بیجاش) که تاکنون در قلمعه پوسنه آسوده حال نشسته بودند یکدفعه هنگام شورش را بر پا کرده

(۱) مسیو (لوکادرو) بود که لی پورادبیج و دسته او را گرفتار کرد .

و صدای (زنده باشد) آوا ساختند میگویند از اهل اسلام هست

اهل شورش مرفو زده اند .

کازت (پست لویس) علیه عثمانیه می نویسد مسئله آسایش مسئله نمی تواند قبول بکند امارت دیگر علاوه بش

امارت مسئله را داشت نمی تواند قبول نماید شود . آنها که خیال خراب می شود باید و هرز کوبین نمی تواند از اسلامبول آغاز کرد کاسل

مسیو (ژوین) (وروچویچ) و مسیو دولت اتریش وده کس اوروپ بانجا وارد شد عزیمت خواهند کرد و جواب های بارون رود وچوویچ و مسیو که سرانصر بوده آگاهی ح

بیست نفر از کس بوده اند از جانب ما را با واپور اتریش چار

بتوسط اهتمام بارون رود بقلعه های نقشیک و کوز کازت (کلاسی جزنا) می شود نوشته است تکلیف خواهند کرد که یک امارت مسئله بشود

کوستانین همه اهالی قصبه (مایا) شورش اتفاق کرده اند برلین چون علیحضرت امیر حضرت ملکه انکلیت خواهند نمود نه در بودی

نواب کامکار والا شاه سرتیب عساکر خاصه امپراتور روس هستند بعض حالات متعلقه بم پترو بورغ چاپ نموده (آکسرسیون اوتریش) اند یعنی سراطراف واصر از تاریخ و جغرافیا واصر

وصدای (زنده باشند) اعتبارات اتریش را بلند آوا ساختند میگویند در میان این شورش چند نفر هم از اهل اسلام هست .

اهل شورش مرقوم بقدر ذوبیت خانه را آتش زده اند .

کازت (بستر لوتیست) در خصوص حالت دولت علیه عثمانیه می نویسد .

مسئله آسایش مسئله اروپا شده است . اروپا نمی تواند قبول بکند بوسنه و هرزگوین بیگ امارت دیگر علاوه بشوند . یا اینکه صورت یک امارت مستقله را داشته باشند . و حالتی که هست نمی تواند قبول نماید که بحالت دیگر بدل کرده شود . آنها که خیال می کنند دولت علیه عثمانیه خراب می شود باید بداند که خرابی او از بوسنه و هرزگوین نمی تواند بود مگر آنکه این کار را از اسلامبول آغاز کرده شود .

کاسل نوو ه آوریل

مسیو (ژوین) جنرال قونسل روسیه و مسیو (ورچوچ) (مسیو) (لازار وچ) قونسلهای دولت اتریش وده کس اخبار نو بس کازتهای اروپا اینجا وارد شدند و امشب بسمت ستوریه عزیمت خواهند کرد که در هنگام مذاکرات و سوال و جواب های باورن رودیج والی دالماسیا و باولویج وچوچ و سوجیا که سر کرده های شورش هستند اضربه آگاهی حاصل کنند .

یست نفر از کسانیکه بنام غاریلادی در قمر بوده اند از جانب پولیس امارت گرفتار شده هارا با واپور اتریش به تریتسه فرستاده .

چارا ه آوریل

بتوسط اهتمام باورن رودیج و پرنس قره طاغ آذوقه بقلعه های تفشیک و کورانسو ابطال کرده شد . کازت (کلاسی جزنا کوره) که در قمر طاغ چاپ می شود نوشته است سر کرده های شورش تکلیف خواهند کرد که ابائتهای هرزگوین و بوسنه یک امارت مستقله بشود .

کوستانیجه ه آوریل

همه اهالی قصبه (مایدان) مسلح شده و با اهل شورش اتفاق کرده اند .

برلین ه آوریل

چون اعلیحضرت امپراتور نامزاج شده اند باعلی حضرت ملکه انگلیس در (کوبورخ) ملاقات خواهند نمود نه در (بادن) چنانکه پیشتر مقرر بودی .

نواب کامکار والا شاهزاده (رضافلی میرزا) که سرتیب عساکر خاصه و آجودان حرب اعلیحضرت امپراتور روس هستند رساله بزبان فرانسوی در بیان بعضی حالت متعلقه بحوالی جیمون نوشته و در پتربورخ چاپ نموده اند . نام رساله مذکور را (اکسرسون اوت ریتوار دلاموداریا) گذاشته اند . یعنی سفر اطراف جیمون . در این رساله از تاریخ و جغرافیا و اصول و عادات و تجارت و صنایع

وزیران و ادبایات و شعر و غیره ذلک اهل آسمان شرح داده اند .

رساله مذکوره نشان میدهد مطالعه کنندگانرا از اطلاعات کامله نواب معزی الیه وید طولانی اشارت که در مراتب علوم و فنون دارند و لطافت بیان را که در استعمالات و ضربات لغتها بکار برده اند چون آنچنان اثری در جهان علم و آگاهی از نواب معظم ایشان ظاهر گردیده است بنام معارف در حضرت ایشان عرض شکر گذاری خود را میکنیم .

از قرار خبر تلگرافی که از کلکته بکازت تاعس رسیده است . در مکتوبات بلو جستان در میان سر کرده های شهر (باون) و قشون خان کلان جنگ بزرگی اتفاق افتاده و لشکر خان کلان شکست فاحش خورده و منهرم و پریشان شده اند . (ساده مان) نام سر هک قنصلی انگلیسی که در آنجاها اعتبار و نفوذی دارد قدری عسکر همراه خود برداشته بسمت کلان رفته است . در افغانستان هم که همایه ولایت کلان است امن و آسایش حاصل نیست .

چنانکه معلوم است امیر علی شیرخان از پسر خود یعقوب خان بدگانی حاصل کرده بهانه اینکه یک اتفاق پنهانی با دولت روسیه دارد و در قصد بدر اختلال بر پا خواهد کرد . او را بکابل آورده و حبس کرده بود . مدتی در میان مردم شهرت کرده که امیر مشار الیه پسر خود را بقتل رسانیده است . ولی در ثانی معلوم شد این خبری اصل است و یعقوب خان تاحال در کابل محبوس و در زنجیر میباشد .

چون بسیاری از خاندان افغانستان خواهان یعقوب خان هستند شرعی خان بدین جهت همه وقت در زنج و اشکال می افتد . سال گذشته حاکم (مین) باغی شده مخالفت با میر کرد و ناچار با آنجا قشون فرستاده و سه ماه است شهر مذکور را محاصره کرده اند و منتظر این هستند که تسلیم بشوند . خلاصه انتظام حال آنصفحات واستقرار حال آسایش در آن سرزمین بواسطه مداخله دولت انگلیس با دولت روسیه ممکن تواند بود .

از قرار مدلولات اخبار نامه های هند بهمن جهات که این گونه منازعه ها در صفحات کلان هست و نشان کلان بشعادی و ظلم و ستم رفتار میکنند . و خصوصاً قمر امپراتور محمد خان که خان مومی الیه اورا به ناجوانمردی و بطور رهائی که هرگز رحم و سخت دلی منازرازان واقعه می شود او را بقتل رسانیده . و نیز با سرداران و همایکان خودشان بدرفتاری و بدعهدی می کنند لهذا حکومت هندوستان باین خیال بوده است که خان مومی الیه را از آنجا برداشته خود بکنوع مداخله و تصرف در آنجا نماید همچنانکه مال تلکرافنامه مجیر تاعس نیز مؤید این معنی است . لکن مال حال چاره بشود هنوز بدستی معلوم نگردیده است .

(کازتهای اتریش)

در تمامی ممالک اتریش معادل (۸۱۰) قسم کازت طبع و نشر می شود . معدود دوست و هفتاد قسم آنها از پولیتیک و سیاسیات مخفی میگوید و هشتاد و یک از مالیات و پنجاه و هشت از فلاحات و زراعت . و چهل و هفت از صنایع . و بیست و هشت از علم طب و حکمت طبیعی . و بیست و شش از مذاهب و ادیان . و یازده از قوانین و نظامات . و شانزده از تاریخ و ادبیات و شصت و سه از تربیت اطفال . و ده از فنون حربیه و بحریه .

بجزاز کازتهای پولیتیک شبهه های کازتهای دیگر که در بالا بشماره آورده شد بقرار ذیل تفصیل داده می شود .

شصت و یک قسم از آنها متعلق بادیسات است . و پنجاه و نه مزاج و مضحکات . و سی و هشت دایر نمود و چیزهای توظهور و نیاز و شکار و بازی . و سی و سه تجارت و دادوستد .

از کازتهای مذکور باند و چهل و چهار قسم بزبان آلمان میباشد . و یکصد و هشت بزبان بوئی که زبان چهار است . و چهل و هفت بزبانله . و هجده در اسلاوی . و هشت روسی . و سه صربی . و پنجاه و هفت ایتالیایی . و دو فرانسوی . و دو رومی . و یازده یهودی . و ده قسم بدوزبان چاپ می شود .

از کازتهای مذکور هشتاد و پنج قسم هست که هر روز بیرون میباشد . و دو بیست و شصت و هفت قسم هفته است . و هفتاد و هفت قسم هشتاد و دو روزی و سه روزی . و یکصد و چهل و هفت ماه نامه است . و یکصد و هشتاد و هشت ماهی یازده روزی . و سی و یک ده روزی . و یازده قسم سه ماهی یک بار طبع و منتشر میگردد .

در خود اتریش شصت و بیست و پنج قسم . و نه قسم در ولایت (سالچورخ) . و بیست و یک در ولایت (سارمارک) و هفتاد در (کرن) . و چهل و پنج در (ایستورال) . و سی و سه در (تیرول) و شصت در (کالیچی) و سه در (بوکون) و نه در (دالماسیا) طبع و نشر می شود .

(کازتهای پتربورخ)

در شهر پتربورخ یکصد و سی و سه قسم کازت طبع و نشر می شود . از جمله چهل قسم آنها از پولیتیک بحث می کنند . و نه از تجارت و مایه . و پنج از زراعت . و یازده از صنایع . و شانزده از فنون و طب . و دوازده مذاهب . و یازده از تاریخ و فنون عسکریه بحریه مخفی میگوید .

از این کازتهای سی و یک قسم کازت بومی و هفتاد و هشت بیکار و شش دور روزی سه روزی و سی و هشت ماهی یکدفعه و ده ماهی دو بار و سه در هر سه ماهه و یک در هر یکماه و نیم یک بار و دو در هر دو ماه

یک دفعه منقطع و منتشر می شود و پنج قسم از آنها در اوقات غیر معین بیرون می آید .

در شهر مسکو بقدری و چهار کازت و ژورنال بیرون می آید . شش از آنها پولیتیک و دو وقایع ضبطیه و محاکات . و باقی دیگر از تجارت و علوم طبیعی و صنعت و طبابت و تربیت حیوانات و زراعت و معادن و غیر ذلک است بعضی از آنها بومی است که هر روز طبع و نشر می شود و باقی دیگر باخلاف . هی یکبار هفته یکبار یا دو بار و بعضی کنساجم است که در چهل و پنج روز یا سه ماه چاپ می شود .

(هندوستان)

کشف الاخبار بمبئی مینویسد چهار نفر از صاحب منصبان نظامی انگلیس روزی بقصد شکار به (واحد) که از توابع بمبئی است رفته و در آنجا یکی از رعیتهای آنجا را نشانه تفنگ نموده اند و صعب است که آن شخصان نامدار بجای شکار حیوان کوهی انسان شهری را شکار میکنند . حال آنکه خودشان موظف بر رعایت و نگهداری آنها هستند .

واضح است چون صاحبان مومی الیه که افسر و صاحب منصب سرکاری و سفید پوست هستند اهل هند سیار تلک را بنظر خواری می بیند و از شکار آنها بکلوایسای تفنگ باکی نکرده و آنرا اسباب تفریح قلوب خودشان مینانند . اگر چنانچه یکی از اهل هند همچنان حرکت میکرد قصاص و جزا و دار کشیدن و دهان توپ گذاشتن برای آن حاضر بودی . سهل است که اگر یکی همچنان کنشاهی را مرتکب میشد او را راه استخلاص نبود سهل است که بواسطه آن قریه ها و شهرها ممکن بود زبروز بریشود . و الحاصل از قرار مذکور این بحث برکنه بیچاره که هدف تیر غضب صاحبان انگلیس شده از روی سهو و اشتباهی نبوده است . بلکه مخفی در میان او و صاحب منصبان گذشته و باو اذیت کرده اند و فحش گفته است آنها را بکلوله تفنگ جواب داده اند . این مردمان تربیت یافته انگلیس که بهمان کار ناشایست اقدام نموده اند نتوانسته اند فرار نمایند و گرفتار شده اند دور نینت محاکمه این قهر را در بمبئی رسیده کی کنند .

بوجب تلگرافی که کازت نای فرایه پر سه از کلکته بتاريخ ۳۱ مارس نقل میکند در بودجه هندوستان و موازنه دخل و خرج حکومت برای سال ۱۸۷۶-۱۸۷۷ مداخل و واردات بقدر پنجاه میلیون و چهار صد و هشتاد هزار ایرای انگلیس است . و مصارف مقرر پنجاه میلیون و سیصد و سی و شش هزار و مصارف فوق العاده سه میلیون و هفتصد و پنجاه و نه هزار ایرای انگلیس میباشد . و از برای موازنه بودجه بریده و تحمیلات مالیاتی افزوده نخواهد شد . ولی در لندن قرار انعقاد استقراضی برای هندوستان در نظر بوده است .

(البرت کازت) می نویسد از شکار پورخیر رسیده است قافله از قندهار بسند بارهای میوه خشک می آوردند (هورا دوغ) آنها را بنساراج برده اند و اموال غارت شده تخمیناً پانزده هزار روپیه بوده لکن معین نکرده اند که بر سر اصل قافله چه رسیده و چگونه تاراج کرده شده است.

نیز کازت مذکور از اخبار نو پس (ستیس نسین) می نویسد شاهزاده معظم خلف شاهزاده غلام محمد مرحوم نایب سلطان تیبو در ایام دهه ماه محرم بیشتر از چهار هزار محتاجین را خوراک و لباس و احسانهای نقدی اعطا نموده اند. در تالکنج که خانه شاهزاده عظیم الشان در آنجا می باشد و متعلقین و خدامین ایشان در آنجا بسیارند به خیلی انقباض نفق رسانیده و احسان کرده اند. فیض و احسان شاهزاده موصوف به بیشتر از ده هزار نفوس رسیده و علاوه بر این هر فردی از افراد موجوده را یکمصدد شمال انگلیسی اعلا که کمتر از پنج روپیه قیمت نداشته است انعام فرموده است. در این صورت نمیدانم که در این خبرات چه قدر مصروف شده باشد.

(خلاصه از کازتهای سند و هندوستان)

(مفرح القلوب) از روی اخبار نامه بندرانی شهر مورخ ۱۹ ماه فوریه مینویسد مأمورین و صاحب منصبان کدر ای شهر بوده اند. از فضایل مآب شیخ غلام حسین بقم شکایت برآمده مراتب را بفرمانفرمای فارس و تلکراف اظهار کرده اند. شیخ مشارالیه نیز چندی پیش از رفتار بعضی مأمورین ای شهر و کردارهای ناصواب ایشان شریعی بفرمانفرمای نوشته بوده است. در این اثنا فرمانفرما شیخ مشارالیه را بشیراز دعوت می نمایند. لیکن شکایت کننده کان بواهمه اینکه اگر شیخ بفرمانفرما حکومت بود البته محاکمه خواهدخواست و کار دنباله پیدا خواهد کرد. عاجز حاجی محمد علی ملک اخبار و شهر را اغفال و او را باخود شان همداستان کرده و تلکراف از مشربزبانان خصوصیت مآبک التجار دارد خواهش نموده اند حکمی از فرمانفرما صادر نمایند که اخوند مشارالیه بشیراز رفته و بیتات فرستاده شود و آئینان کردند. چون این حکم بای شهر رسید مأمورین حکومت چند نفر تلاطمید آخوند را گرفتار نمودند. که از آنجمله حاجی ملا باقر نام بوده کارگذار او را کوتک زده و پاره الاغ بر سرش کرده در آخور بستند. آخوند مشارالیه در تدارک بیرون رفتن از این شهر بوده است.

(البرت کازت لاهور) از کازت بی نقل می کند از جمله چیزهای غریب که پرنس اوف ولس در آکره دیده اند (سنیجر) نام جوانی است که او را صیادی از غار بزرگی گرفته و نه سال است که در نزد اوست و نام آن (سنیجر) با آن جهت نهاده

اند که سنیجر زبان هندی روز شنبه را گویند و صیاد روز شنبه او را آورده و حال هفتده و هجده سال عمر دارد. مثل حیوانات با چهار دست و پا راه میرفته است. بصورت تمام او را مثل انسان راه رفتن یاد داده اند. هنوز میل بکوشش خام و استخوان دارد. هرگاه استخوانی بدستش می رسد مثل سگ در گوشه رفته او را میخورد. هرگاه او را باندی مستزاهرت صاحب سبکار میدهد میکشد و دود او را فرومی برد و سرفه زیاد می کنند و خوشحال می شود. کیفیت صید نمودن او چنان شده است که صیادی در جنگل بجهت شکار رفته و غار بزرگی مشاهده نمود از میان غار کوسفند ماده بیرون آمد و صیاد تفنگی باز زد و او را انداخت. پس از آن این طفل از غار برآمده مانند جاتوران راه میرفت وقت گرفتار او مانند سگ و کوسفند میگردید و صدا می کرد. و با چهار دست و پا میزد و پامید وید. و پس از آن که گرفتار شد مانند سگ آب میخورد و از مردم متوحش بود.

هرگاه زراعتی یا سبزی میباید با آن طرف مانند وحوش میل می کرد.

و نیز کازت مذکور می نویسد در ۷ ماه فوریه که روز عاشورا بوده است در مدرسه العلوم مسلمانان در حلیکه حریق اتفاق افتاده و از این آتش بقدر سه هزار روپیه ضرر رسیده بوده است.

(دزدی موزه)

در روزنامه های فرانکستان نوشته اند. یکی از لورد های انگلیس بیاریس رفته و در کران هتل منزل کرده است. لورد مشارالیه روزی بدکان موزه دوزی رفته و یک جفت موزه روغنی باندازه بای خود در قیمت پنج لیرای فرانسوی سوار می کند. و قرار میدهند فردای آنروز در ساعت ده بتزل او ببرد. از آنجا بدکان دیگر رفته و مثل این سوارش را هم بهمان قیمت با آنجا میبرد. و قرار را با لورد ساعت دو میگذارد. فردا استادان موزه دوز در ساعتی معین خودشان می آیند. اولی را که میبوشد خیلی تحسین و اظهار امتنان کرده میگوید لنگه مال بای راست قدری تنگ است و اذیت میکند بقلب پرن و فردا بسیار. دومی را که بعد از آن آمده بود نیز تحسین کرده لنگه بای چپ تنگ می آید و میگوید بقلب کشیده فردا پاره و هر دو کفش دوز از شتری معتبر خودشان خوشنودی داشته اند بعلت اینکه در قیمت کفشها سخت گیری و دقتی ظاهر نکرده بود.

نکوه که مسبو آورد تدبیری در این کار کرده و حاصل آن یک جفت موزه بسیار خوب مفت بوده است. لکن (لورد) همان روز بر حسب لزوم از بیاریس بیرون رفته و یکمده دوزها فرادیه او را آمدند که لنگه ها را بدهند و پول خودشان را بگیرند دیدند لورد روز پیش رفته است. موزه دوزها جراتیکه آن دولتی را یک موزه بکنند چاره دیگر پیدا نکرده اند.

تقریر

قلعه ۲۹ مارت روی

اسهم عومیه	فروش	بار
۲۵	۱۶	۲۵
استغراض	۱۸۶۳	۰۹۷
۱۸۶۵	۰۹۹	
۱۸۶۹	۰۸۹	
۱۸۷۲	۰۸۷	
۱۸۷۳	۰۲۸	
فرانق	۱۸۷۳	۰۲۸
فرانق	۱۸۷۳	۰۲۸
سندرات راه آهن روم ابلی	۴۴	۲۵
لیرای عثمانی	۰۳	۰۵
سوسپنه جزال	۰۱	۳۵
شرکت عثمانیه	۰۴	۲۵
اعتبار عمومی	۱	۴۵
تراموای		

کیال فروش بار

لندن ۳ ماهه بهر لیرای انگلیس	فروش	بار
۱۱۰	۷۵	
فرانک ۲۲ سانتیم	۶۷	
فیثات مسکوکات لیرای عثمانی		
اقرار صدق فروش		
لیرای انگلیس	۱۱۰	۲۵
لیرای فرانسه	۰۸۸	۲۴
امپریال	۸۹	۲۶
کرمیجه	۵۱	۲۵
روبل (منات) تتره	۱۶	۳۰
منات کاغذی	۱۴	۱۵
مجبیده	۱۰۳	۰۰
بشلیک	۱۰۶	۰۰
منالک	۱۰۶	۱۰
پول سیاه	۱۴۰	۰۰

طاهر

اعلانات

کتاب مستطاب

(میزان الموازین فی امر الدین)
که در چند سال پیش از جانب یکی از مأمورین سفارت سنیة ایران در خصوص محاکمه ادیان مختلفه ورد بر سالیه میزان الحق نام پروتستانی تألیف و در مطبعه عامه مطبع شده است. در مغازه کتاب فروشی در تحت مسافرخانه عسکری در یک مجیدیه سفید فروش میشود.

اعلانات مخصوصه اداره اختر

محل فروش اختر

دکان جلیل اغا کتاب فروش در چنبرلی طاش
دکان حاجی حسن اغا کتاب فروش در باغچه قیوسی
دکان ثنایا کو فروش در افسرای نزدیک بیل طولومیه
مغازه کتاب فروشی بزرگ در مسافرخانه عسکری.

در اداره خانه (اختر) هر قسم اوراق و نوشتجات که فارسی و عربی و المانی و فرانسه و انگلیس و روسی و ایتالیایی و اسپانیولی باشد بکلی و از ترکی زبانهای مذکور ترجمه میشود. و اگر کسی طالب باشد بزبانهای مذکور بعضی نوشتجات بنویسند در اداره خانه نویسنده آنها موجود است.

(هر گونه کتب و رسائل و اوراق) چه بلنوغراف و چه به بنوغراف یعنی با خط و جایی منکی و حروفی در مطبعه (اختر) در یک خونی و امتیاز مطبع و ثبت و بهای مناسب و بطور مطلوب و وفاق بلیقه تمام کرده میشود و همچنین هر گونه اوراق و اسناد بکنهای مختلف و خطوط متوجه و بی رسمهای کراوی و قرون و کارت و زیت فارسی و ترکی و فرانسوی و دفاتر تجارت و هرو نوع اوراق رسمیه که از جانب اداره های رسمی و دولتی امر و سپارش داده شود در نهایت امتیاز و خوبی طبع شده و باعث خشنودی خواهشمندان سیار شاهی مذکور از هر جهت خواهد گردید. و سکنهای لبطوغراف همه جور بزرگ و کوچک بقیمت مناسب جهت فروش در اداره مطبعه موجود است.

کتاب گلستان

افصح الشعر شیخ سعدی شیرازی رحمه الله علیه رحمه واسعه بخط نستعلیق از قلم عالیجناب میرزا اغا صاحب قلم که از مشاهیر خوشنویسان ایران است در یکال نفاست و خوبی با همه شده در مغازه کتاب فروشی در زیر مسافرخانه عسکریه بازید. و در دکانهای جلیل اغا در چنبرلی طاش و حسن اغا در باغچه قیوسی جلای از قرار نیست فروش رایج فروش میشود.

لحه و اواره خانه درخشان
مخصوصه است

ولی نه برای درج کازت
شده و طبع نشود بصاحب
سبکی که اجرت پرست
ست از جانب اداره

این کازت از سوار

محل علم سیاه

الم سیاست مدن علم شر
نکته است. و مهم
پرستاری شهرها است
سناری و محافظت و تدبیر
دیده که مطلق شهر است
بوارهای شهر نیست
نظور است.

رختی نطفه ها بیشتر
نقط سیاست را عربی ند
راز دوکله مرکب بود
چنانکه اصلا (سیاسا)
بادشاهان فرس برای نظم
العمل نوشته و نام آنرا
و در حال تحقیق لغت
تفا معنی آنرا باید بدانیم

این یکی در نزد هر صاحب
است که اساس سیاست
استشنا ممکن نیست مگر
باشد هر گونه شرائط
و سیاست مدینه ها و شهر
در شعبه های چند که اقتضا
ملك و احاد افرادهیت
و محترم شناخته و تحلفان
بزرگ و پاشیدن رشته
واخلال جمله امور دینی
و مشترکات اجرائی آن

مقدمان و اسباب این
بطور وضوح آشکار است
موقع در نزد بعضی از
بنظر می آید لکن قانون
همینکه قانون گفته شد
فرنگستان و مخالف اصول
و قواعد و شرائع اسلام
آنکه خیلی فرق در میان
مطلب هست.

علمای اعلام که از صدر